

УДК 37.091.2:271.4-23

DOI <https://doi.org/10.52761/2522-1558.2022.17.10>

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ СВЯТА УРОЧИСТОГО ВШАНУВАННЯ СВЯТОГО ПИСЬМА У ЦЕРКВІ

Марія (с. Християна) ГОЛОМІДОВА

*Івано-Франківський богословський університет імені св. Івана Золотоустого
кафедра богослов'я
вул. Софрона Мудрого 22, м. Івано-Франківськ, 76019, Україна
e-mail: golomidova_marija@ukr.net*

Апостольським Листом Папи Франциска «*Aperuit illis*» («Відкрив їм»), оприлюдненим 30 вересня 2019 р., в Католицькій Церкві було встановлено свято для урочистого вшанування Божого слова, яке отримало назву – Неділя Божого слова. Вперше урочисте вшанування Божого слова у Церкві відбулось 26 січня 2020 р. Так як традиція вшанування Божого слова в УГКЦ тільки започатковується і дана тема відповідно є актуальною, виникла потреба в розробленні методики щодо організації й проведенні свята.

Метою роботи є аналіз та вдосконалення вже існуючих методів вшанування Святого Письма у Церкві та розробленні методики організації та проведення свята урочистого вшанування Неділі Божого слова в УГКЦ.

З нагоди запровадження свята Неділі Божого слова Папа Франциск у своєму Апостольському Листі «*Aperuit illis*» заохочує пережити цю Неділю як урочистий день, зокрема, – як день літургійної урочистості. Папа запропонував до літургійних текстів в цей день додати уривки із Святого Письма, які допоможуть людям «збагнути нормативний вимір Святого Письма». В Неділю Божого слова Єпископи також можуть здійснювати обряд настановлення читців. Папа підкреслює, що «насправді важливо докласти всіх зусиль, щоб підготувати вірних, аби бути справжніми добре приготованими проповідниками Божого слова». Парафіяльні священники зможуть наголосити парафіянам, що важливо читати Святе Письмо в повсякденному житті і його поглиблювати, та про важливість молитви з Біблією.

Неділя Божого слова запроваджується в Католицькій Церкві задля урочистого вшанування Святого Писання, роздумування та поширення Божого слова. З нагоди запровадження свята у Церкві на думку автора для глибшого пізнання вірними Святого Письма і життя Ісуса Христа важливим є ознайомлення вірних зі Святим Письмом через природні для людини органи сприйняття навколишнього світу – органи чуття: слуху, зору, дотику, нюху і смаку, які допоможуть їй в сприйнятті надприродних речей.

Крім літургійного вшанування Божого слова в часі Святої Літургії і заохочення вірних до читання Святого Письма і молитви з Біблією, запропоновані Папою Франциском, автор пропонує для урочистого святкування Неділі Божого слова на парафії такі пропозиції: 1. Після Святої

Літургії у храмі здійснити обряд мирування вірних освяченим елеєм (пахучими олійками зі Святої Землі). 2. Привітати парафіян з нагоди свята Неділі Божого слова. 3. Розповісти їм: а) про історію написання Біблії, про Біблійні канони, структуру, кількість книг, переклади, українські переклади Біблії та ін.; б) про вищі духовні заклади і заохотити до навчання в них, так як духовні знання є міцним фундаментом життя християн; в) про біблійний гурток на парафії і запросити стати його членами, щоб вивчати Святе Письмо задля глибшого пізнання Бога. 4. Заохотити парафіян здійснити прощу на Святу Землю. 5. Подарувати вірянам буклети «20 способів читання Святого Письма» і «Lectio Divina». 6. Потребуючим парафіянам подарувати Святе Письмо або Новий Завіт.

У випадку, коли при храмі є відповідне приміщення для проведення урочистостей, то пропоную: 1. Розповісти вірним і представити на банерах: історію написання Біблії, Біблійні канони, структуру, кількість книг, переклади; світлини Кодексів Біблії: Александрійського, Синайського, Ватиканського, Вульгати, Сувоїв Мертвого моря та інші, їх історії, де вони зберігаються; світлини Галицького Євангелія, Пересопницького Євангелія, Острозької Біблії, Крехівського Апостола та інші, а також українські переклади Біблії: Пантелеймона Куліша, Івана Пулюя, Івана Нечуй-Левицького, Івана Хоменко, Івана Огієнко, Рафаїла Турконяка та інші; 2. Представити на банерах пророчі біблійні тексти, карти і богослужбовий одяг старозавітних первосвященників, священників, левітів, пророків і сучасний священничий одяг та подати символіку одягу. 3. Показати театралізовану виставу «Історія спасіння», написану на основі текстів Старого і Нового Завітів: гріхопадіння людини, Божа обітниця про народження Спасителя, сповіщення пророків, народження Пречистої Діви Марії, Благовіщення, народження Івана Хрестителя, народження Ісуса Христа, Пресвята Родина, вибір дванадцяти апостолів, проповідування, Хресна Дорога, Розп'яття, Воскресіння, Вознесіння, Зіслання Святого Духа, народження Церкви і життя перших християн та ін.

Організаторам передбачити, щоби парафіяни в день свята мали змогу придбати примірники Святого Письма, Нового Завіту, книги про Святе Письмо, пахучі олійки, хрестики, релігійні медаліки, свічечки, іконки, вервиці й інші речі зі Святої Землі та їх освятити. Як правило, в наш час, біля великих церков є релігійні крамнички.

У програмі святкування можна передбачити приготування біблійних страв для дітей і дорослих та надрукувати рецепти їх приготування. Подбати, щоб у релігійній крамничці парафіяни мали змогу придбати книги по кулінарії біблійних часів. На урочистостях може бути представлений і сучасний християнський одяг з елементами біблійного, скромний і естетичний.

З понеділка по суботу здійснити такі заходи:

1. Організувати для парафіян читання уривків Святого Письма методом Lectio Divina. Пояснити метод і провести читання з обговоренням. Подарувати

учасникам буклети з текстом даного методу для читання Святого Письма вдома та буклет – «20 способів читання Святого Письма».

2. Організувати урочисте читання пророчих текстів про прихід Месії зі Старого Завіту і спів псалмів, бажано під музичний супровід біблійних музичних інструментів. Учасниками можуть бути різні колективи. Біблійні музичні інструменти можуть бути виставлені для оглядання і бажуючі могли би пограти на них.

3. Здійснити перегляд художніх і документальних фільмів про Святе Письмо і на біблійну тематику.

4. Прослухати лекції про Святе Письмо або переглянути відеолекції, розміщені на сайтах Патріаршої катехитичної комісії УГКЦ і кафедри біблійних наук Українського Католицького Університету у Львові.

Дана методика може бути використана для організації і проведення свята на парафії, в єпархії і також для влаштування загальноміського свята вшанування Божого слова з нагоди Всесвітнього року Біблії за участю різних релігійних конфесій. Після проведення свята рекомендується створення в митрополії УГКЦ музею Святого Письма, щоби мати можливість школярам, студентам і всім бажаним вірним його відвідувати протягом літургійного року та створення відповідного науково-популярного сайту Святого Письма, що сприятиме вивченню Божого слова.

Методика запропонована для організації і проведення урочистого святкування Неділі Божого слова і продовження святкування від понеділка до суботи. Запропоновано пропозиції щодо постійного вшанування Божого слова в УГКЦ.

Дані пропозиції ще не були апробовані для урочистого святкування саме Неділі Божого слова і протягом наступного тижня, але деякі з них у Церкві практикуються.

Вважаємо доцільно використовувати запропоновану методику для організації свята і урочистого вшанування Святого Писання, так як вона буде сприяти глибшому пізнанню вірними Церкви Святого Письма, роздумуванню над словом Божим та його поширенням.

Підсумовуючи зазначимо, що використання даної методики дасть можливість організувати і провести урочисте вшанування свята Неділі Божого слова і сприятиме вивченню Святого Письма вірними Церкви.

Отже, автором здійснено аналіз та вдосконалення вже існуючих методів вшанування Святого Письма в УГКЦ, розроблена методика організації і проведення свята урочистого вшанування Неділі Божого слова в УГКЦ та запропоновано пропозиції щодо постійного вшанування Божого слова у Церкві.

Стаття надійшла до редакції: 18.12.2021